

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
 danjih ob **torških, četrtnih**
in sobotnih. Zjutraj izdaje iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večeroma pa ob 7.
 uri večer. — Občno izdaje stane:
 za eno mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1,40
 za tri mesece . . . 2,60 . . . 4,80
 za pol leta . . . 5,00 . . . 9,60
 za eno leto . . . 10,00 . . . 18,00
 Na naročbe brez priložne naročnine se
 ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v pro-
 dajalnicah tobaka v Trstu po 3 n. v. n.
 izven Trsta po 3 n. v. n. Sobotno večeroma
 izdaje v Trstu 4 n. v. n. izven Trsta 6 n. v. n.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za
 naslove z debelimi črkami se plačuje
 prost, kolikor obsega naslovne vrstice.
 Poslana, oemrince in javna hvala, do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na redništvo
 ali na C. C. 12. Vsako pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se ne
 sprejema. Dokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacija in oglašje spre-
 jema upraviteljska ura. Molimo pic-
 colo list, 3. II. nadst. Odprte reklamacije
 se pristoje pošiljajo.

„Edinost“ je moč.

Petindvajsetletnica „Naše Sloge“.

(Dalje).

Banket.

Že dolgo dolgo nismo v Trstu doživeli tako lepe narodne manifestacije — manifestacije sloge, jedinstva in bratoljublja —, nego je bil banket, prirejen v dvorani slovenske čitalnice povodom petindvajsetletnice „Naše Sloge“.

Ob 1. uri popoldne je kar vrvelo v prostorih čitalnice — videl si zastopnikov vseh slojev našega naroda hrvatsko-slovenskega. Videl si poslance: dra. Matka Trinajstića, dra. Dinka Trinajstića, Nabergoja, Dolenc, Jenka, Spinčiča, dra. Laginjo, Mandića, Kompareta, Hribarja; duhovnike: kanonika dra. Volarića, Stefanutića, Slokovića, Pipana, Legata, Karabaića in druge; župane iz Istre: Šime Defarja iz Tinjana, Ivića iz Gologorice, Josipa Mahnića iz Dekani, I. Belića iz Pomjama, Ivana Buždana iz Lanišča itd.; med odličnjaki: starino istrskih rodoljubov dra. Dinka Vitezića, zdravnika dra. Mandića, odvetnika dra. Pretnerja, slavnega kiparja Rendića, pesnika Katalinića-Jeretovega itd. Oficijelno so bila zastopana nastopna društva: pol. društvo „Edinost“, „Del. podp. društvo“, „Tržaško podp. in bralno društvo“, „Konsumno in posojilno društvo v Rojani“, Čitalnica in „Tržaški Sokol“.

Med obedom se je oglašil tajnik slavnostnega odbora, g. prof. Mandić, da pozdravi to odlično in čestito družbo.

Po nasvetu tega gospoda je bil imenovan stoloravnatelj gosp. državni in deželni poslanec Vekoslav Spinčič. Ob tej priliki so udeleženci banketa priredili vibarno ovacijo temu za narod svoj prezasluznemu možu.

Vekoslav Spinčič izjavlja, da rad vsprejme naklonjeno mu čast. Bil sem — je rekel povzdignem glasom — že v raznih družbah po vseh zemljah, tudi na Českem, ali tega nisem čutil še nikjer, kar čutim danes. Spomin na prošlost, zavest o resnoboosti sedanjih časov in pogled v bodočnost spajajo se mu danes v duši. — Spominjamo se onih, ki so pomagali snovati list „Naša Sloge“, a jih ni več med živimi. Se strahom so se lotili dela pred 25 leti, a hvala Bogu, dosežena je več, nego so se nadejali. O tem nam priča obilica naših neprijateljev. Toliko nasprotstva kaže le, da se je naš narod probudil, da ni več, kar je bil v prejšnjih žalostnih časih — mrtvec. V okolnosti, da imamo toliko neprijateljev vidi govornik največji vseh listov „Naša Sloge“. Danes smo prepričani vsi, da je list hodil po pravi poti in na tej poti naj ostane.

Tu za to mizo vidimo zbranih: sousta-

novitelja „Naše Sloge“, veleč. g. Karabaića, prvaka istrskih boriteljev dra. Dinka Vitezića (Burno ploskanje), deželni in državni poslancev, občinski glavarjev in zastopnikov drugih slojev naroda. Zato je rekel, da ga danes prešinjajo posebna nenavadna čutila, ko se je sestalo staro in mlado. Dviga torej svojo čašo v proslavo petindvajsetletnice „Naše Sloge“, v proslavo spomina pokojnikov in v čast vsem onim, ki se zbirajo pod zastavo „Naše Sloge“. (Burni živio-klici in ploskanje)

Podgornik pozdravlja družbo v imenu političnega društva „Edinost“. Tudi to društvo ni moglo biti indiferentno nasproti današnjemu prazniku. Saj smo čuli ravno, kako je bil narod poteptan pred 25 leti. Tudi danes ni še prav živ, toda dospel je vendar do neke stopinje, da nasprotniki ne morejo več tajiti njegovega obstanka. Narod po Istri jel se je duševno probujati tudi tam, kjer nima šole. Narod se je nekoliko izuril, jel je čitati. Narod se je združil v jedno samo veliko stranko — v stranko združenih Hrvatov in Slovencev. Takih blagih odnosov ni nikjer drugod med Slovenci. Da je prišlo do tega, zasluža je „Naša Sloge“. Ta list je vodil narod jednotno, pripravljal je pot političnemu delovanju. Zato ima tudi politično društvo „Edinost“ vzroka dovolj, da se raduje na današnji slavnosti.

Govornik pa hoče izraziti svoje veselje še z drugega — novinarskega stališča. „N. Sl.“ se je zasnova tako, kakor menda vsi drugi slovenski in hrvatski listi: požrtvovalnostjo. List je zares uzoren. Že nekdanj, ko je govornik pisal o tem, kako naj bi se uredovali listi za priprosto ljudstvo, skliceval se je na „Našo Sloge“. Zasnovan je zares izborni: z jedne strani mu je oblika popularna, na drugi strani pa ustreza tudi inteligenciji. Posebno pa se sme ta list ponasati z dejstvom: da je od svojega rojstva pa do danes živel brez metamorfoze, da je bil vsikdar značajan, dosleden in naroden. Doslednosti pa je usojeno, da mora prebiti dokaj britkih ur, in tako se je godilo prepogosto tudi „Naši Slogi“. Kadarkoli so hoteli njega izdajatelj odkrivati rane, vsikdar so morali trpeti. Tem večja zasluga je listu, da je krepko prebil vse te kritične čase. Dolžnost nam je torej, da proslavimo spomin pokojnih ustanoviteljev ter da zahvalimo še živeče. (Splošna pohvala). Priznanje treba izreči še posebno sedanjemu uredniku. Pol dobe obstanka je že pri listu. Prebiti mu je bilo v tej dobi mnogo žalostnih skušenj, ali on je ostal, kar so mu vedno očitali: „radikalec“, „panslavist“. In uverjeni smemo biti, da tudi ostane, kar je. Govornik izraža željo, da bi urednik Mandić doživel 50letnico obstanka in sicer — pri doseženih željah. Bog poživi

kom pokrajinske vojske. Slednjič je prikobacal i podban Bukovaški, zelo potr.

Draškovič se je poklonil skupščini, a plemstvo, katero ga je tolikokrat burno klicaje pozdravljalo, videče v njem najjači steber domačega prava, to plemstvo molčalo je sedaj kô mramor. Molče odšli so komisarji na svoje mesto in konečno pričel je nadbiskup pridušnim glasom, po katerem se je videlo, da vse v njem kipi:

„Prečastna, ugledna, velemožna, vzvišena, uroda in obzirna gospoda stanovi in redovi kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije! Prejasi princip in gospod Ernesto, nadvojvoda avstrijski, namestnik Nj. posvečene cesarske in kraljevske svetlosti, ukazal je pismom in pečatom velemožnemu, gospodu Gašperju Alapiću Vukovinskemu, banu teh kraljevin, da se sestane občina gospode in plemstva v glavni svoj sabor, da se posvetuje o potrebah tužne te domovine, a da bode slavnim stanovom in redovom

torej urednika Mandića in vse one rodoljube, ki so si nabrali zaslug pri tem listu.

Dr. M. Pretner pozdravlja družbo v imenu „Slovenske čitalnice“. Raduje se, da je rodoljube privedlo toli odlično družbo pod streho čitalnice. Tu vidimo zbrane može, stoječe v prvih vrstah naroda. Težavno jim je delo, kajti naš narod je siromak. Tam pa, kjer bi nas morali podpirati, ne najdemo nikake podpore. A ravno po Istri zahteva narodno delo več požrtvovalnosti nego drugod. Zato pa je tam doli vse bolj idealno, brez ozirov na zasebne interese, in zavzeto za obči blagor. Govornik nazdravlja vsem z iskreno željo, da se v Istri tudi za bodočnost ohrani to idealno nesebično rodoljubje. (Pohvala).

Pesnik Katalinić-Jeretov je nazdravil (v vezani besedi) otačbini.

(Konec prih.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 3. julija 1895.

Državni zbor. Poslanska zbornica je vsprejela danes — nadaljevala razpravo o proračunu — poglavje o dvoru, kabinetni kanceliji, državnem zboru in državnem sodišču. Razprava o poglavju „ministerski svet“ se ni dovršila. Velik utis in splošno gibanje je povzročila prijava predsednika, da je bivši finančni minister in vodje nemške levice dr. Plener položil svoj mandat. O tem vevlaženem dogodku govorimo nižje doli.

Dr. Plener, najbistrejša glava med nemškimi liberalci in po smrti Herbstovi večletni vodja te nekdanje toli mogočne stranke, je položil svoj državnozbornski mandat. Ta korak Plenerjev si tolmačijo v obče tako, da se isti misli popolnoma umakniti iz političnega življenja. Kar se dogaja povoda temu koraku, čuti le raznih govorov. Dr. Plener sam označuje v svojem pismu do trgovinske zbornice v Hebu — kojoj zbornico je zastopal v državnem zboru — kot vzrok odstopu dejstvo, da se je ponesrečilo združenje vseh zmernih strank, za koje se je posebno vneval v zadnji čas. Tako dr. Plener. Mi pa bi prej verjeli vesti, da je pravega vzroka iskati v dejstvu, da je dr. Plener prišel v nasprotstva z lastno stranko. Ta mož je namreč jako častičeljen in pa osorne nravi, da ne more živeti v podrejenem razmerju; on hoče le gospodovati in ni bil vajen pokoriti se nazorom drugih. Zadelo ga je torej do srca, ko je videl, da ga lastna stranka noče več pozvati na čelo. — Za nemškoliberalno stranko je odstop Plenerjev usodne važnosti, kajti le eneržija Plenerjeva, spojena z veliko nadarjenostjo, je mogla za silo brzdati heterogenne in do skrajnosti

jasno, kam nameruje milostljiva želja njegove prejasnosti, evo je poslal mene ter blagorodna gospoda in generala Servacija od Teuffenbacha in Vida Halleka, za komisarje, da živim glasom naših ust izjavimo vašemu gospodstvu prejasno voljo in zapoved, in da modroj in razložnoj besedi pogodimo lek, kako bi se bedne te kraljevine ohranile slavnemu žezlu in obranile proti krvnemu neprijatelju vsega kriščanstva. Slavni stanovi in redovi —

„Oprostite mi vaša prečastnost a i slavni stanovi in redovi,“ skočil je srdito Stolnikovič, „ker segam v besedo gospodu kraljevskemu komisarju.“

„Čujmo! Čujmo!“ razburilo se je plemstvo.

„Kraljevski komisar naj govori!“ zakričal je Nikola Tah, zardivši od jeze.

„Ne, Stolnikovič naj govori!“ pričeli so kričati plemiči iz Moravca.

(Dalje prih.)

sebične življe v nemškoliberalni stranki. Ta stranka nima sedaj moza v svoji sredi, ki bi mogel nadomestiti Plenerja. Zato pa je gotov nje razpad v bližnji bodočnosti. Demoralizovano v svojem jedru in brez avtoritete na čelu, zadeti jo mora v polni meri z a s l u ž e n a usoda. V Plenerju so bili posebljeni vsi slabi nagoni nemškoliberalne stranke. Z odstopom Plenerjevim in razpadom njegove stranke je podan dokaz, da je ponemčevalna ideja v Avstriji doživela popolen fiasco. A ravno ta ideja je bila vzrok vsem homatijam v naši državi in napotje sporazumljenju med narodi. Reči smo hoteli torej, da vsi narodi avstrijski pozdravijo velikim veseljem odstop dra. Plenerja.

Dopolnilni volitvi v državni zbor.

Pri dopolnilni volitvi v mestni skupini olamuški je bil izvoljen nemški liberalac Engel, v mestni skupini Novo Mesto pa mladočeski kandidat in vodja ljud. stranke, dr. Stransky.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel svojo sejo prihodnjo nedeljo ob 10. uri popoldne, da se konstituira. Gg. odborniki in njih namestniki so naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje.

Nov šolski nadzornik. Nadečitelj na šoli v Izoli, Anton Kumar, imenovan je okrajnim šolskim nadzornikom za italijanske šole v šolskem okraju Volosko-Koperskem.

Prvo sv. obhajilo pri sv. Antonu novem. Pišejo nam: Včeraj in predvčerajšnjem bila je v cerkvi pri sv. Antonu novem lepa slovesnost: pristopala je šolska mladina k prvemu sv. obhajilu. V torek so bili dečki na vstvi, včeraj pa deklice. Deklice je bilo nad 200. Sv. zakrament je delil in mašo daroval gospod župnik Fabris sam. Vsa slavnost vršila se je ganljivo. Mestne deklice so bile seveda v lepih meščanskih oblekah, ali še bolj se je odlikovalo več okoličanskih deklic v svojih narodnih nošah. Bile so tako mične in ljubke, da so celo navzoči Italijani naglašali, da bi bilo res škoda, ako bi se poizgubila ta lepa noša. To naj si zapomnijo naši okoličani in okoličanke. Ali naš opomin velja tudi vsem rojakom zunaj po deželi, kajti žalostno pa tudi pogubonosno v gospodarskem pogledu je, da se je naše ljudstvo popolnoma odpovedalo starim običajem toliko glede na način oblačenja kakor tudi drugega življenja sploh. Pod vsem Nano som n. pr. je človek v stari narodni noši sila redka prikazen. Vse je postalo nekako moderno, novo in — omehkušeno. Nedavno sem bil v brenovski fari, a videl sem jednega samega moža v trdni hodni srjaci: 75letnega fanta Lovreta Jevšeta. Ta stari fant živi in se oblači, kakor so živeli naši predniki pred 150 leti. Zato pa ima trdno premoženje: veliko blaga in nič dolga.

Drago mi ljudstvo slovensko, povrni si zopet k svojim starodavnim običajem. To ti bode le v korist. Fran Žitko.

Naznanilo udom bratovščine sv. Cirila in Metoda. V sporazumljenju z velečastnim cerkvenim predstojništvom pri sv. Jakobu, naznanja podpisano predsedništvo, da bode bratovščina praznovala god sv. Cirila in Metoda naslednjimi pobožnimi opravili: 1.) V petek dne 5. t. m. ob 5. uri zjutraj se bode brala tiha sv. maša za žive in mrtve ude in med sv. mašo se bode delilo sv. obhajilo. 2.) V nedeljo dne 7. t. m. bode ob 8^h sv. obhajilo, potem ob 9. uri propoved in sv. maša s petjem za vse žive in umrle ude bratovščine.

Sv. kongregacija za odpustke in sveti-nje je podella popolni odpustek vsem udom, ki v praznik sv. Cirila in Metoda ali pa med osmino prejmejo sv. zakramente, ter bodo molili v cerkvi po namenu sv. očeta papeža.

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Cesarski komisarji!“ zakričal je Petričević, in kakor na mah vrnila se je gospoda plemiči na svoja mesta.

Res se je ustavil pred dvorom velik steklen voz, a okolo njega je stalo kakih deset nemških oklopnikov na konju.

V skupščino je stopil nadbiskup Draškovič v sviljeni halji, a na prsih bliščal mu je križ od smaragdov. Bil je blede, mrk in ni nikakor mogel, da vsaj na videz razvedrilice. Za njim sta korakala Servacij Teuffenbach pod širokim pernatim klobukom, ki je klubovaje držal svoj dolgi meč, in Vid Hallek, general slavonske kraljevine, pod sijajnim oklopom, opasan belim in rdečim tra-

Vabijo se torej častiti udje bratovščine, da se mnogoštevilno udeležijo njim podeljenih duhovnih dobrot.

Predsedništvo bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu, dne 1. julija 1895.

Petrarzedna slov. šola pri sv. Jakobu obhajala boede jutri praznik sv. Cirila in Metoda s sveto mašo ob 7. uri zjutraj v farai cerkvi. Po maši pogosti slav. zenska podružnica otroke na šolskem vrtu. Dne 12. julija, na praznik sv. Mohorja, boede šolska veselica ob 6. uri popoldne tudi na zavodnem vrtu. —

V soboto dne 13. julija boede konec šolskega leta. Zahvalna maša boede ob 8. uri zjutraj.

Otroška slavnost sv. Cirila in Metoda. O priliki godu sv. blagovestnikov napravi „Podružnica družbe svetega Cirila in Metoda na Greti“ prihodnji petek dne 5. t. m. otroško slavnost za vse tri otroške vrte v njenem področju. Na predvečer godu razsvetle se šolski prostori. V petek ob 7. uri zjutraj boede peta sv. maša v rojanski župni cerkvi, katere se udeležijo otroci iz otroških vrtov in njih stariši. Popoldne ob 6¹/₂ uri boede pa na vrtu gostilne „Rojanskega pos. in konsum. društva“ veselica z raznovrstnim programom. Ker je to prva in edina letošnja slavnost naših narodnih zavodov v Rojani, na Belvederju in na Greti, vabi odbor podružnice, da se je stariši in rodoljubi mnogoštevilno udeležijo ter s tem zajeuno pokažejo svoje zanimanje za prekoristno šolsko družbo. Po veselici se otroci oddarj. Vspored veselici: 1. „Molitev“. 2. „Gospodinja Metka“ — deklamuje Gropaje Ana. 3. „Sola“ — govor, Viklič Karolina. 4. „Očala“ — govorita Julči Rubik in Gabrijela Lenassi. 5. „Pijani Julček“, — prizorček, Julči Rubik, Gropaje Ana, Gropaje Karolina. 6. „Pri zibelki“ — dekl. Katalan Marija. 7. „Angelj varuh“ — dvogovor, Jožefa Šeuka in Marija Purger. 8. „Planinčica“ — dekl. Arjoza Viktorija. 9. „Zadnje češnje“ — igra, Sverca Josip, Pertot Ernest, Šeuka Josip in Daneu Marija. 10. „Vse je dar iz božjih rok“ dekl. Ivančič Karolina. 11. „Čegavo je oko le-to“ — dekl. Kariz Matilda. 12. Pridna Metka — prizor, Smeč Tončka. 13. „Pridni perici“ — prizor, Prigel Avgusta in Renier Ivanka. 14. „Na grobišču“ — dek. Matilda Kariz. 15. „Postopač“ — prizor, Urbančič Pavla, Wejo Robert. 16. „Slovo učencev“ — deklamuje Rudolf Rieker. 17. „Otroški glasovi v majniku“ igra, Renier Ivanka, Kariz Matilda, Smeč Tončka, Bleker Rudolf, Regent Josip, Skopal France, Jurisovič Ivan in Smeč Ludovik. Med posameznimi točkami petje.

Razpisana učiteljska služba. S početkom šolskega leta 1895 in 1896 razpisana je na višjem gimnaziju v Mostaru služba učitelja za zemljepisje in zgodovino kot glavna predmeta ter klasično jezikoslovje, odnosno nemščino ali slavistiko kot postranska predmeta. Plača je IX. pl. razr. (1200 gld.) in 400 gld. aktivne doklade. Po petih letih aktivne službe v deželi, ima dotični učitelj pravico zahtevati, da se mu poviša plača za 400 gld. Služba odda se za sedaj začasno toda dotičnik boede stalno nameščen, ko se pokaže njegova sposobnost. Poblizje določbe so objavljene v Tržaškem službenem listu („Osservatore Triestino“) z dne 28. junija t. l.

Mestni svet tržaški. Dne 2. t. m. bila je, kakor smo že omenili, „vodovodna“ seja. Prisotnih je bilo 40 svetovalcev, predsedoval je župan dr. Pitteri. Po odobrenju zapisnika XIII. seje prečitali so dopis inženirja Barazerja, s katerim se ponuja, da predloži svoj načrt za vodovod tekom 3 mesecev, popravljen po nasvetih inženirjev Paladini in Salmoiraghi. Temu jednak dopis je pripisal inženir Ducati. Zatem so prečitali obsirno poročilo odseka za preskrbovanje vode, kateri predlaga, da naj se sporoči inženirjema Barazerju in Ducati vsakemu posebe, da v 3 mesecih predložita svoje popravljene načrte skupno s prevdarkom. O tem predlogu vnela se je dolga, živahna razprava. Svetovalec Via je po dolgem govoru na kratko predlagal, da naj se prestopi preko predloga odseka enostavno na dnevni red, Combi pa je predlagal, da naj se rok za predložitev popavljenih načrtov podaljša na 6 mesecev. Predlog svetovalca Via je propadel z 12 glasovi proti 28. Ta predlog, ki je bil

naperjen proti predlogu odseka, podpirala sta seveda tudi navzoča okoliščanska zastopnika Vatrovec in Dollenz. Combijev predlog pa so pokopali. Potem je zbor odobril z večino glasov predloge odsekov, da se bodo gospoda od večine še nekoliko let mogli širokonstiti v večno „questione dell'acqua“.

Ob 7¹/₂ uri zaključil je župan javno sejo in zbor je ostal zbrani v tajni seji, v kateri je imenoval nekatere občinske uradnike.

Lokalna železnica Trst-Sežana. Dne 1. t. m. ogledala si je posebna komisija progo, ki je iztaknena za črto Trst-Opčine-Sežana. Tega obhoda so se udeležili zastopniki magistrata, vojnega ministerstva, trgovskega ministerstva, trgovske zbornice, namestništva, finančnega ravateljstva, južne železnice, koncesionarjev in nekateri posestniki zemljišč, preko katerih naj bi šel novi tramvaj. Komisija je izrekla svoje menenje v tem smislu, da se mora ta proga zgraditi tako, da nikakor ne bo ovirala splošnega prometa na cesti. Načelnih ugovorov proti zgradnji te proge ni bilo, le nekateri zasebniki so prosili, da bi se jim dopustila svobodna pot do njih posestev. Komisija odpošlje svoje menenje trgovinskemu ministerstvu in nadejati se je definitivne koncesije. Med tem bodo dogotovljeni podrobni načrti in potem si posebna komisija še enkrat ogleda progo.

„Pasji — dnevi!“ . . . Pod tem naslovom smo prejeli nastopni dopis z Notranjskega: Dolgo časa se je šopirila neuškatirana na Kranjskem, in še le 1882. leta dobila je Ljubljana naroden občinski zastop. Od tedaj se je mnogo spremenilo. — Filijale nemškega liberalizma na Kranjskem napovedale so „konkurz“ in krdele fakcijskih oponentov pa klika „der deutschen Verfassungspartei in Krain“ s posadko „konstitucionalnega društva“ padli so v svoj — nič. In tedaj bi bil in je marsikdo mislil, da smo Slovenci dovolj politično dozoreli in postali sposobni, doma sami gospodariti . . . Danes, čez 13 let, ima treznomisleči narodnjak pri nas drugo prepričanje in — objektivno sodbo, kajti skušnja je taka, da bi si skoro želel človek — starih let nazaj! . . . Od tistih let se je pri nas mnogo spremenilo, pa ne prašaj nihče — zakaj! —

Dopolnilna volitev v občinski zastop Ljubljanski vršila se je letos v znamenji „sloge“, javni shod narodne stranke pa se je kahal večeraj v Starem Trgu s škandali kakoršnih se moramo sramovati. V Ljubljani so nasledki katastrofe rodili med domačima strankama „slogo“ v svojo skupnega delovanja na korist občinskih interesov glavnega mesta na deželi pa prirejajo mladi politični ljudje nasproti domači stranki izgrede, proti katerim mora nastopati žandarmerija z — nasajenimi bajonetmi. —

Tu mora biti tudi najobjektivnejša sodba — ostra!

Strast je človeška slabost, toda če prekoraci meje, podobna je živinski podivjanosti, zlasti tedaj, ako jo neti — potuha. Narodni politični boj zahteva starih, resnih in izkušenih mož in voditeljev. Le na kakem drugem polji dopustiti je delo — mlajšim močem. Nekaj starih taci mož ima slovenski narod, in čeprav ga zastopate na Kranjskem dve stranki, delali bi za njegove interese lahko složno, če bi se višil ta nalog resno, možko značajno in — previdno. Takoj pa trpi ugled naroda na zunaj in znotraj, če stopajo na površje boja ljudje, ki ne poznajo ni discipline niti ne zavzemajo v socialnem življenju stopinje, kakoršne je smeti zahtevati v — devetnajstem stoletju! —

Po letošnjih občinskih volitvah ljubljanskih prišel je „Slovenec“ telegram, v katerem so nekateri štajerski rodoljubi izražali svoje veselje in so čestitali, da se je v Ljubljani dosegla sloga. Večeraj pa se je čul na Notranjskem odmev te „sloge“ v takih pojavih, da se človeku kar gnusi, kakor se mora gnusiti mu vsak — humbug. — Ubogi Štajerci, kako so se motili, in z njimi drugi!

Narodna stranka večeraj na Notranjskem ni dobila duška svojemu javnemu shodu. Najmanjše, kar se more zahtevati od ljudij, ki stopajo v politični boj, sta takt in značaj, katera mora imeti vsak — mož v navadnem življenju. Teh dveh moških čednosti omikane sveta je večeraj manjkalo zastopnikom konservativne stranke na Notranjskem, in zato jih zadene pred vsem graja in obsodba.

Tako nastopanje proti političnemu svojemu nasprotniku ni možko, ni političski značajno.

Pisatelj teh vrst čul je o napominani zadevi oba zvona, in ker pozna dobro sedanje domače razmere, mu sodba ni težka, kakor ni težka vsakemu drugemu, ki se zanima za domači boj, ki je po potresu jel na Kranjskem z nova kaliti, čegar kali pa so tako gnusne, kakor je gnusna — „sloga“, ki se zrcali v večerajšnjem dogodku v Starem Trgu na Notranjskem!

Tudi na adreso narodne stranke imel bi spregovoriti marsikaj, toda pustimo za drugi pot.

Za danes le še to-le resno besedo: Morda še ni prepozno za tolikanj potrebno „slogo“ na Kranjskem, gospod urednik, toda če bi se imela pojavljati v takem okviru kakor se je večeraj na Notranjskem, potem je boljše za slovenski narod na Kranjskem, da je ni!

O potresu v Št. Vidu pri Vipavi pišejo „Slovenskemu Narodu“, da je hišo gospoda Vrtovca pregledal višji inženir iz Postojne. Po njega odredbi mora se poslopje v drugem nadstropju zvezati z železjem in je zid v pročelju dobro podpreti do rekonstrukcije, kajti razpočen je od vrha do tal. Ako ne bi stalo poslopje na tako trdih tleh in da ni sezidano tako močno, bilo bi se gotovo že porušilo. Nihče si ne more raztolmačiti tega lokalnega potresa. Nekateri so mnenja, da izbruhne žvepleni vrelci na vrtu za hišo. To bi bila sigurno najugodnejša rešitev te podzemeljske uganjke, kajti nastal bi nov vir blagostanju prebivalstva, osiromašenega po grozni šibi — trtni uši.

Za slovenske šole v Velikovu so od 10. aprila do 20. junija t. l. darovali: Slav. upravništvo „Mirovo“ v Celovci mej koroškimi Slovenci nabranih 288 gld. 35 kr.; sl. hranilnica in posojilnica v Sinči vesi na Koroškem 100 gld.; sl. posojilnica v Smihelu 100 gld.; rodoljubni Celjski Slovenci po g. dr. J. Dečku 100 gld.; — večje svote so izročili: sl. tamošnja posojilnica 25 gld., gg. dr. J. Dečko, dr. J. Sernec, M. Vošnjak po 10 gld., drugi duhovni in svetni gospodje po 5 gld. itd. —; Slovenke in Slovenci v Aleksandriji po g. Ivanu Semiču 63 frankov; r. vč. gosp. monsignor Ivan Tomše vojaški župnik v Gradcu, kot volilo 12 gld.; g. A. S. po g. Fr. Hrašovcu, vpok. c. kr. sodniku v Gradcu 11 gld.; sl. posojilnica v Vitanji 10 gl. (15 gl. je oddala letos pri občnem zboru kot prispevek za pokroviteljino); vč. g. A. Berce, Boštanj-ski župnik, 10 gld.; vesela družba pri zabavi društva „Vodnik“ v Dolini pri Trstu 10 gld.; vesela družba v Globasnici po g. Fr. Kandutu 12 kr.; g. dr. H. Schirmmaul, zdravnik v Mariboru, 5 gld.; g. Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu na Štinskem nabranih 5 gld.; vč. g. Alojzij Kumer, župnik v Ratečah pri Loki, 2 gld.; vč. g. kurat Lovro Rožman 2 gld.; vesela družba v gostilni g. Val. Kolencu v Čemšeniku po g. učitelju T. Petrovcu 2 gld.; vč. g. Jožef Žičkar, župnik v Vilanji, 1 gld. 50 kr. in č. g. Matija Škorjanec, kapelan v Vetanji, 1 gld. 50 kr.

Zgradba Velikovske šole lepo napreduje; to poletje se pride stavba pod streho. Rojaki! Podpirajmo velevažno delo, da se bode čim preje ondi vzgajala deca v versko-dinastičnem-narodnem duhu!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ne v Ameriko! Novojeorska trgovinska zbornica s tem opetovano svari knjigovodje, trgovske pomočnike in druge jednake službo iskajoče, da naj se nikari ne izseljujejo v severno Ameriko, če nimajo tam vstopiti že v določeno službo. V teh strokah je namreč, kakor nam poroča omenjena trg. zbornica, na stotisoče oseb brez službe in ni se nadejati, da se ta stvar v kratkem obrne na boljše. Nasprotno pa iščejo ameriške tvrdke pogostoma zastopnikov vseh trgovskih strok za Avstrijo, Nemčijo, Švico itd. Kdor želi izvedeti naslove teh tvrdk, obrne naj se na tajništvo novojeorske trg. zbornice pod naslovom: Room 79, Whitehall St. 15 New York. Zaznamek teh tvrk dopošlje se brezplačno.

Razkralj Milan — tepen. Slavni srbski razkralj Milan došel je po daljšem bivanju v Italiji zopet v Pariz, kjer se menda zabava najbolje. Toda to pot bilo mu je njegovo bivanje nekoliko omejeno, kajti, bil je baje „naklesten“. Jeden njegovih neštevilnih upnikov prijel ga je na cesti, premla-

tivši ga s palico, ne zmenivši se zato, da udarci padajo po nekdanjem „veličanstvu“. Kaj se je potem zgodilo, tega ne znamo; brčkone pa tudi te „batine“ niso spremenile Milanove lahkomišljenosti. Sicer pa pri tem napadu ni bil prisoten noben sotrudnik našega lista, ampak, kar smo tu povedali, objavljeno je v raznih listih.

Sodnijsko. Predvečerajšnjem bila je pred tukajšnjim sodiščem razprava proti 38letnemu težaku Santu Lucchiniju iz Št. Jurija pri Špilimbergu, obtoženemu tatvine, goljufije in poneverjenja. Lucchini ima namreč to posebnost, da mu zlasti ugajajo kokoši. Tekom leta 1893. in 1894. ukradel je po tržaški okolici 25 kokoši, vrednih 32 gld., jedno žepno uro, vredno 15 gld. in nekoliko perila, vrednega 8 gld., osleparil je nepoznano kmetico za dva kapuna, katera je prodal in denar zapravil. Sodišče ga je obsodilo na 10 mesecev ječe in na izgon po prestani kazni.

Policijsko. Večeraj zjutraj so zaprli 16-letnega izvoščaka Frana Baha iz Vrem, okraja Sežanskega, ker je predsinočnem zlobno razbil 3 stole v gostilni Ane Rainart v ulici Belvedere hšt. 35 in raztrpal jopč natakariči. Pri komisarijatu v ulici Scussa so ga zaslišali na zapisnik in ga izgustili na svobodo, dokler ga sodišče ne pozove na odgovor. — Isto se je dogodilo z 34letnim težakom Rudolfom Farcasinijem iz Trsta, pristojnim v Ločnik, stanujočim na Greti hšt. 50, ker je razgrajal na stanovanju težaka Ivana Štruklja v hiši št. 61 ulice Belvedere. — 23letno brezposelno dekle Nežo Tomaž iz Trnč, pristojno v Ogulin, stanujočo v ulici Carpison št. 3, zaprli so, ker so jo zasacili stražarji v ulici Miramar pri nesramnem dejanju.

Koledar. Danes (4.): Urh, škof; Berta, devica. — Jutri (5.): Ciril in Metod, škofa. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 4. uri 22 min., zatoni ob 7. uri 45 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 28.5 stop., ob 2 pop. 31.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 3. Radi pristranskega postopanja pri večeraj zapričetih volitvah v Podgradu interpelovala sta danes poslanca Spincič in Laginja.

Dunaj 3. Danes je govoril v poslanski zbornici posl. Vašaty. Spominjal je, da je grof Taaffe v letu 1879 sklenil dogovor s českimi poslanci, glasom katerega ima narod česki pravico zahtevati jednega zastopnika med svetovalci krone. Tega zastopnika pa ni že več let, dasi je dotični kredit postavljen v proračun. Govornik zahteva, naj se odpravi izjemno stanje v Pragi in pa da odstopi namestnik grof Thun. Ker je Vašaty hudo napadel namestnika, pozval ga je predsednik na red. Govornik je rekel tudi, da je pred 29 leti narod česki pri Kraljevem Gradcu prelivl svojo kri za monarhijo, zbok česar je poslednji dolžnost skrbeti tudi za njega blagor.

Dunaj 3. Danes je bila huda ura s točo v severnovahodnih predmestjih, ki je provzročila precejšno škodo, posebno na trtah. Pobitih je mnogo šip in voda je na mnogih krajih udrla v kleti.

Tabor 8. Na tukajšnjem kolodvoru trčila sta dva vlaka drug ob drugega. Štiri osebe so bile pri tem težko ranjene, 9 oseb pa lahko.

Trgovinske brzojavke. Badmiposta. Pšenica za jesen 6.84 6.84 Pšenica za spomlad 1896 — do — Oves za jesen 5.74—5.74 Rž za jesen 5.74—5.74 Koruza za juli—avgust 5.95—5.95 za maj—juni 1896 5.16—5.16. Pšenica nova od 78 kil. f. 7.—7.05 od 79 kil. f. 7.05—7.10, od 80 kil. f. 7.10—7.15, od 81 kil. f. 7.15—7.20, od 82 kil. f. 7.20—7.25. Ječmen 6.40—6.70; prosa 6.—6.56 rž nova 6.45—6.60. Trg nespremenjeno, malo prometa. Vreme lepo.

Praga. Nerahurani sladkor za juli f. 12.47/2, nova letina 13.15, neodložno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred odpošiljatev precej 1.28 25—28.50. Juli sept. f. 28.75—29 — Concassé 29. — Cetvorni 30. — V glavah (sodihi) 30.25 —.

Havro. Kavn Santos good average za juli 92.— za oktober 80.—, mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 73.50 september 74.— december 72.75. mirno.

Dunajska borza 3. julija 1895

	danes	večeraj
Državni dolg v papirju	101.25	101.25
„ „ „ v srebru	101.60	101.50
Avstrijska renta v zlatu	123.90	123.90
„ „ „ v kronah	101.50	101.50
Kreditne akcijske	407.75	404.25
London 10 Lst.	121.10	121.90
Napoleoni	9.60 1/2	9.62
20 mark	11.85	11.85
100 italj. lir	46.05	46.12 1/2

Deček

iz Trsta ali okolice, ki je že nekoliko izurjen v čevljarskem delu, sprejme se takoj. Oglasiti se je pri vratarju **Josipu Kolbu**, ulica Sette Fontane številka 2.